

Slova zavádějící

Slova nejsou pouhé „znaky“, ale mají vždy ještě svůj „význam“ či „smysl“, který není nutně obsahem ani kvalitou totožný s tím, v jakém významu či smyslu jich bylo nebo právě je užito. Proto se může opětovně stávat, že zamýšlený smysl, v jakém je určitého slova v konkrétním případě užito, může být zčásti také v rozporu se „zbytky“ nebo rudimentárními složkami smyslu jiného typu a jinam poukazujícího. Nejnápadnější to je v případě některých starých slov, která už v jejich aktuálně míněném použití prostě jakoby v jejich prostém, dokonce přímém významu či smyslu nebereme na vědomí a od něho zcela odhlížíme (např. východ nebo západ slunce apod.) V některých případech to ovšem tak jasné a zřetelné není, a může se proto stát, že některá slova svými skrytými nebo méně nápadným reliktními významy mohou ještě dlouho mít zavádějící až matoucí vliv na myšlení méně vyspělých či méně vzdělaných jedinců. Všechno vlastně velmi úzce souvisí s jazykovou kulturou a s co možná rozsáhlým povědomím o tzv. kořenech slov a jejich dávných významech. V tom ohledu má filologie a zejména srovnávací jazykověda obecně, ale zvláště pro filosofii mimořádnou důležitost. Pochopitelně to vůbec neznamena, že by bylo možno myšlenky a zejména problémy redukcionisticky odvozovat z tzv. „režimu řeči“, ale význam takového „režimu“ (a věcí s tím souvislých) jistě nelze podceňovat.

(Praha, VFN, 100624-1.)